

William Tyndale

MUŽ, KTORÝ ZAPLATIL PRE LÁSKU K BIBLIÍ VLASTNÝM ŽIVOTOM

William Tyndale (1494-1536)

Muž, ktorý sa narodil do tej správnej doby, v ten najvhodnejší čas.

Doba, do ktorej Božím riadením vstúpil, bola priamo predurčená na to, aby bolo ľudstvo oslobodené spod náboženského jarma a útlaku, v ktorom sa nachádzalo.

V tejto dobe renesancie, lebo o tomto období hovoríme, došlo k rozšíreniu používania papiera, Gutenberg objavil

kníhtlač a študované hlavy znovuobjavili staré archaické jazyky ako hebrejčinu, gréčtinu a latinčinu.

Humanistickí vedci začali čítať Starý a Nový zákon v pôvodných jazykoch, a to bolo začiatkom nádherného Božieho zásahu do dejín ľudstva, ktorého výsledkom bola nádherná reformácia, objavenie úžasnej pravdy ospravednení z viery Martinom Lutherom, rozídenie sa s temnou poverčivosťou, zotročujúcou zbožnosťou a návrat k prekrásnemu, život prinášajúcemu Božiemu slovu - Biblii.

Áno, doba bola Bohom pripravená, predurčená na vymanie Európy a ľudstva z moci temna. Začalo svať.

Brat William Tyndale bol Bohom, Jeho obrovskou láskou a Jeho Svätým Duchom mocne zasiahnutý a beznádejne sa zamiloval do Slova-

ktoré sa stalo telom a prebývalo medzi nami. (Ján 1.1-3; 1.14)

Božie slovo ho totálne a navždy chytilo za srdce a on Jemu, Tomu milujúcemu "Slovu, ktoré bol Boh...skrze, ktorého všetko povstalo ku existencii", zasvätil celý svoj život - dokonca ho obetoval, lebo viac, ako svoj život miloval Boha a Jeho živé Slovo.

"Mem. Ako veľmi milujem tvoje zákon! Každého dňa je on mojim premýšľaním."

Žalm 119,97

"Preto milujem tvoje prikázania viac ako zlato a viacej než najlepšie zlato."

Žalm 119,127

"Moje oči hynú žiadosťou po tvojej reči, a hovorím: Kedyže ma už potešíš?"

Žalm 119,82

"Moje oči hynú túžbou po tvojom spasení a po reči tvojej spravodlivosti."

Žalm 119,123

Miloval Božie reči, Božie slovo, Jeho nariadenie ako Dávid, boli mu vzácnejšie ako zlato, ako vlastný život, len v nich nachádzal potešenie. Cez ne

poznával Boha, Jeho veľkú lásku k človeku a mocné spasenie, ktoré vie urobiť iba Boh.

Veľmi jasne rozpoznal Božie vyvolenie a určenie pre svoj život. Stalo sa to jeho pokrmom, túžbou a najväčšou žiadosťou, poslaním, ktorému bol verný až do smrti.

Stal sa mučeníkom - martýrom pre Bibliu.

Z nenávisťi bol prenasledovaný a stíhaný náboženskou mocou, ktorá veľmi dlhé obdobie držala ľudí vo svojej moci, brániac im prísť k životodarnému Božskému prameňu, z ktorého sa vylieva Božia spasiteľná, oživujúca moc, Jeho svetlo a láska, múdrosť, ktorá osvecuje oči a činí prostého múdрым (Žalm 19,8).

Ako sa bála a desila náboženská moc tých dní cez svojich čelných predstaviteľov, ako len preklínali tú dobu, ktorá priniesla tie spomínané objavy.

Tak veľmi sa snažili zabrániť tomu, aby sa ľuďom nedostala do ruky Biblia, ale márne.

Boh poslal do tejto doby odhodlaných, nepoddajných, nezastrašiteľných,

odvážnych, smelých mužov a vyzbrojil ich na naplnenie vznešeného poslania mocou, múdrosťou Ducha Svätého.

Krátky portrét života Božieho muža

Narodil sa roku 1494 v a narodil sa preto, aby obdaroval v prvom rade svoj vlastný národ, ale aj celú Európu, ba celý svet jedným z najväčších Božích darov ľudstvu -prekladom Biblie z pôvodných jazykov do rodného jazyka, v tomto prípade do angličtiny. Pokračoval v Božom diele Božieho muža Johna Wycliffa, ktorý ako prvý preložil Bibliu do anglického jazyka. Wycliff bol jedným z prvých mužov Európy, ktorí roztočili koleso reformácie, darovali živé Božie slovo do rúk ľuďom, vyslobodili ich z náboženského útlaku a uviedli ich do pravého poznania Boha.

Bol to práve John Wycliff a jeho učenie, ktoré inšpirovalo majstra Jána Husa k jeho významnému vystúpeniu.

William Tyndale od útleho veku bol veľmi silno priťahovaný k štúdiu Božieho Slova.

Štúdium začal na Oxforde, kde prežil

nádherne obrátenie a získal tu v roku 1515 aj titul magistra .

Neskôr študoval aj na Cambridgi, ktorý ako sa sám vyjadril, v tom najlepšom slova zmysle bol "infikovaný luteránstvom".

Na Oxforde sa naučil pôvodné jazyky a bol vysvätený za kňaza.

Po svojom obrátení, ešte ako študent, bol členom študentskej skupiny, ktorá sa pravidelne stretávala kvôli štúdiu spisov Martina Luthera v hoteli "Little Germany".

Cirkevné authority to veľmi ťažko znášali a nakoniec zasiahli.

Lutherove spisy boli v roku 1520 verejne spálené pred kostolom svätej Márie a skupina bola varovaná.

Tyndale bol hlboko otrávený, zhnusený a znechutený z toho, akí boli nevedomí, zlomyseľní a ako povrchne pristupovali k viere a povolaniu jeho spolubratia kňazi.

V roku 1521 sa stal kaplánom a vychovávateľom dvoch synov lorda a majiteľa panstva Malé Sodbury v Costwoldse, na severe grófstva Bath. Okrem svojich učiteľských a vychovávateľských povinností celý

Londýn - monument Williama Tyndale

svoj čas venoval prekladaniu Biblie. Často sa dostával pre svoje biblické názory do konfliktu s kňazmi, biskupmi a cirkevnými autoritami. Viedol množstvo diskusií o duchovných otázkach. Neochvejne ohlasoval ospravednenie z viery v ostrom protiklade s ospravednením zo skutkov, ktoré hlásala cirkev predávajúca odpustky. V Bristole sa dostal do konfliktu so skupinou kázucich mníchov, ktorí ho napadli pre jeho vieru "v ospravednenie iba vierou". Báli sa o svoje príjmy pochádzajúce z predaja odpustkov.

Preto sa na neho sťažovali u

arcidekana. Tyndale bol zadržaný, obvinený z herézie, ale nakoniec ho prepustili.

Napriek svojim kontroverzným názorom ho Lord John naďalej zamestnával, aj keď mal nie málo problémov pre jeho priamosť.

Raz bol na návšteve u Lorda Johna na večeri vysoký cirkevný hodnostár, ktorý povedal, že lepšie by bolo ľuďom bez Božieho zákona (Božieho Slova) ako bez pápeža.

Tyndale na to reagoval takto: "Nebudem počúvať pápeža ani jeho nariadenia. Ak Boh ušetrí môj život a dá mi mnoho rokov života, postarám sa o to, že chlapec, ktorý ťahá pluh, bude

poznať Božie slovo lepšie ako vy."

Postaral sa o to.

No napokon sa predsa len stal štvancom pre svoju vieru v Božie slovo a bol vypudený z Anglicka.

Bol označený za heretika pre svoju lásku k Božiemu slovu. Utekal po celej Európe z miesta na miesto prenasledovaný udavačmi.

Skôr ako odišiel z Anglicka, ešte rok po tom, čo stratil svoje miesto- pre svoju lásku k Božiemu slovu - pôsobil v Londýne.

Boh sa vie o svojich verných služobníkoch postarať aj v ťažkých časoch, stále má pripravených ľudí, ktorí vedia, prečo dostali od Boha hojnosť materiálnych prostriedkov. Chápu, že to dostali od Boha ako službu.

V Londýne sa brat William Tyndale spoznal so zámožným obchodníkom Humfreyom Monmouthom, ktorému Boh vložil do srdca štedro finančne podporovať Tyndala, aby sa mohol venovať svojej službe, svojmu poslaniu.

Sľúbil mu ročne 10 funtov, a tak aj učinil.

Tyndale v roku 1524 opustil Anglicko, ktoré sa pre neho stalo veľmi nebezpečným, odišiel do Nemecka, konkrétne do Witenbergu, kde sa stretol s Lutherom.

Tu sa pustil do práce a tu aj preklad dokončil, s písaním mu pomáhal jeho sekretár William Roy.

Preklad však úplne dokončil až v Kolíne nad Rýnom, kde sa ho chystal aj vydať.

Temná moc zakročila a vyšiel zákaz vydania prekladu a príkaz zhabať preklad, dlhoročnú usilovnú prácu Božieho muža. Senát mesta totiž nebol reformácii naklonený. Včas sa Tyndalovi podarilo ujsť aj s vytlačenými matricami.

Prišiel do Wormsu, ktorý bol jednoznačne otvorený pre prácu Ducha Svätého -Obnovu- pre Ducha Biblie.

V roku 1525 nakoniec z Božej milosti celé dielo dokončil a práve vytlačený nový preklad poslal do Anglicka, kde ho ľudia nadšene kupovali.

Tešili sa ako malé deti.

Boli ochotní dať za neho až 5 mariek

(veľký peniaz na tú dobu), ba dokonca celú fúru sena.

Hltavo a s veľkou láskou ľudia čítali živé Slovo Božie konečne vo vlastnom jazyku.

Cirkevní hodnostári zúrili. Londýnsky biskup Tunstall vydal príkaz zhabať všetky výtlačky (čo sa mu samozrejme nepodarilo) a dať ich verejne spáliť.

Cantenburský arcibiskup vo svojej nenávisti zašiel ešte ďalej- sám kupoval a ničil Božie Slovo písané po anglicky?!

"Hospodine, otvor oči kráľa" Posledné dni a hrdinská mučnická smrť Williama Tyndala

Medzitým hon na Tyndala pokračoval,

Za pravdu Bilbie položil svoj život

kardinál Wolsey posielal svojich špehov po celej Európe, aby chytili Tyndala a navždy sa ho zbavili.

Tyndale utekal a utekal, celý život utekal, dostal sa až do Antverp.

A tu sa v roku 1535 objavil jeho zradca, "Judáš" menom Henry Phillips. Vydával sa za biblického kresťana, požiadal Williama o pomoc.

Ten samozrejme neodmietol. Phillips však nebol tým, za koho sa vydával, bol to špión, ktorý vylákal Tyndala z jeho úkrytu a zákerne odovzdal Božieho muža do rúk tým, ktorí ho stíhali po celej Európe pre jeho strašný zločin -lásku k Božiemu Slovu a túžbu odovzdať Božie Slovo do rúk všetkým ľuďom, ako si to želal Boh.

Priblížil sa pomaly, ale isto jeho slávny odchod domov do neba, k jeho milovanému Pánovi Ježišovi Kristovi do večnej slávy.

Šestnásť mesiacov väznili Tyndale na hrade Vilvorde pri Bruseli. Len jedno si želal od kráľa - dovolenie mať pri sebe hebrejskú Bibliu, gramatiku a slovník.

Hrdinsky niesol svoj údel, nesťažoval sa. Odolával všetkým snahám úradníkov obrátiť ho späť na "pravú nebiblickú, človekom vyfabrikovanú vieru".

Odsúdili ho ako heretika.

V októbri 1536 ho vyviedli von zo žalára.

Kat ho brutálne zaškrtil a napokon jeho telo spálili.

Jeho posledné slová boli adresované kráľovi Anglicka:

"Hospodine, otvor oči kráľa."

Posledné slová Williama Tyndala, ktorý za svoju lásku a vernosť Bohu a Jeho Slovu zaplatil životom, sú aktuálne aj dnes.

Nech Boh otvorí oči všetkým ľuďom, kráľom, panovníkom, ale aj obyčajným ľuďom, aby uvideli, aké veľké spasenie nám učinil svojou smrťou na kríži náš milovaný Spasiteľ a Pán Ježiš

Kristus, aby uvideli, ako Boh veľmi miluje človeka a že poznať Jeho úžasnú dobrú vôľu, moc, slávu, plán pre život jednotlivca, národy i celý svet je možné iba cez Jeho živé a mocné Slovo.

Nech Hospodin otvorí oči všetkým, aby poznali, že

"Ale vediac, že sa človek neospravedľuje zo skutkov zákona, ale skrze vieru Ježiša Krista, aj my sme uverili v Krista Ježiša, aby sme boli ospravednení z viery Kristovej a nie zo skutkov zákona, pretože zo skutkov zákona nebude ospravednené niktoré telo."

Gal.2,16

"Ospravednení súc teda z viery máme pokoj blížiť sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista,"

Rim.5,1

Tyndale pracoval na preklade Biblie

"Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil."

Ef. 2,8

Za túto pravdu a celú pravdu Biblie-Božieho Slova, prinášajúceho večný život, položil svoj život náš brat vo viere v Kristu Ježišovi,

Boží muž, ktorý svojím dielom navždy zmenil a významne ovplyvnil anglický jazyk, William Tyndale.

Nebolo to zbytočné, jeho poslanstvo žije naďalej i v našich srdciach, ale i ústach -lásku k Božiemu slovu.

"Zákon Hospodinov je dokonalý, občerstvujúci dušu; svedoctvo Hospodinovo verné, ktoré robí prostého múdрым."

Ustanovenia Hospodinove sú priame, obveseľujúce srdce; prikázanie Hospodinovo je čisté, osvecujúce oči."

Bázeň Hospodinova je čistá a stojí na veky; súdy Hospodinove sú pravda, a všetky, koľko ich je, sú spravdivé."

Žiadúcejšie sú nad zlato a nad množstvo rýdzeho zlata; sladšie sú ako med, a ako med, tečúci z plástov."

Aj tvoj služobník je osvecovaný nimi, a v ich zachovávaní je veľiká odplata."

Žalm 19,8-12

Bohu buď sláva v Kristovi Ježišovi naveky. Amen.

zdroj: internet

Mikuláš Gőcze